



دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۳۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

سه شنبه ۱۰ تیر ماه ۱۳۰۹ — چهارم صفر المظفر ۱۳۰۹

قیمت اشتراك سالیانه داخله: ۱۰ تومان تك شماره: يكقران
خارجه: ۱۲ تومان

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه دهم تیر ماه ۱۳۰۹ * (چهارم صفر ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- (۵) طرح و تصویب لایحه اعتبار راه شمشک
- (۶) تقدیم سه فقره لایحه از طرف وزارت عدلیه
- (۷) طرح و تصویب چهار فقره سرخصی
- (۸) موافقت و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- (۹) تصویب صورت مجلس
- (۱۰) تقدیم دو فقره لایحه از طرف وزارت اقتصاد ملی
- (۱۱) تقدیم دو فقره لایحه از طرف معاون وزارت مالیه
- (۱۲) شور اول لایحه قانونی معامله متقابله

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۳ تیر ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

رئیس - معلوم میشود در صورت مجلس نظری نیست
(نمایندگان - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد

[۲ تقدیم دو فقره لایحه از طرف کفیل وزارت
امداد ملی]

وزیر امور خارجه - دو فقره لایحه قانونی

است که تقدیم مجلس شورای ملی میکند
یکی از آنها راجع است باینکه اگر خاطر محترم آقایان
باشد چندی قبل مجلس شورای ملی موافقت فرموده
است و مصلحت دانسته است باینکه ادوات و موادی که
از برای دفع ملخ باین مملکت وارد میشود از حقوق گمرکی
معاف باشد نظر باینکه این يك چیز مفیدی است برای
مملکت و بالاخره تفاوت هم نمی کند که از یکطرف خود

عین مذاکرات مشروح صدوسی و دومین جلسه از دوره هفتم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده است :

- غائبین با اجازه - آقایان : حیدری - ملک آرائی - ایزدی - شریعت زاده - امیر عاسری - فرخی - محمد ولی میرزا -
- ملانی - حبیبی - لرستانی - اورنگ - دکتر لقمان - مهدوی - ارباب کبکسرو - تیمور تاش
- غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - بوشهری - عد - اعظم زنگنه - حاج میرزا حبیب الله امین -
- زاده سیزواری - صادقی - قوام - حاج رحیم آقا - میرزا ابو الفضل - آقا رضا مهدوی - حاج حسین آقاي مهدوی -
- مجتبی علی مدرس - حاج حسن آقا ملک
- دیر آمده با اجازه - آقای ناصر

دولت مالیات بگیرد و از یکطرف دیگر چون این مخارج را می‌کند بر عهده خود دولت خواهد بود که مالیات بدهد حالا نمیدانم در انوقت غفلت شده است یا تعمد شده است بنظرم باید غفلت شده باشد که از سایر عوارض هم این مواد و الات را معاف کنند و حالاً ما دچار این مشکل هستیم حقوق گمرک را نمی‌پردازیم ولی از حیث عوارض دیگر بالاخره از یک جیب دولت می‌آید بجهت دیگر می‌رود برای تسهیل امر بنده این لایحه قانونی را تقدیم می‌کنم که از سایر عوارض هم معاف باشد (نمایندگان صحیح است) یک لایحه دیگر است راجع باطاقهای تجارت . خاطر محترم آقایان مسبق است که ما اطاقهای تجارتی که داشتیم تشکیل و تأسیس آنها و همچنین جریان کارهای آنها موافق قانون نبود بلکه مطابق تصویب نامه بود که چندسال پیش از هیئت دولت گذشته بود برای اینکه قانونی بکنیم اطاق تجارت را و برای اینکه تجربه و یک تربیتی باشد که از نتیجه حاصله مطمئن باشیم چون در ظرف این ۵ سال ۶ سال یک تجاربی هم بعمل آمده است اینک میتوانیم اطاقهای تجارت را بموجب قانون تأسیس کنیم این است که لایحه قانونی راجع باطاقهای تجارت را هم بنده تقدیم میکنم

۳ - تقدیم دو فقره لایحه از طرف معاون

وزارت مالیه

رئیس - آقای معاون وزارت مالیه

معاون وزارت مالیه (آقای بهرامی) - دو فقره

لایحه است که از طرف وزارت مالیه تقدیم می شود یکی راجع بواگذاری یک میلیون از اراضی خالصجات برای احداث شهر جدید سلماس و این را اگر اجازه بفرمائید بقید فوریت است . یکی دیگر راجع با اجازه صدور سه هزار تومان مسکوک برای مخارج قونسولگری ایران در چخانسور و فراه چون فوق العاده لازم است (صحیح است)

۴ - شور اول لایحه قانونی معامله متقابله

رئیس - لایحه دولت و خبر کمیسیون راجع بقرارداد و مقاوله نامه در امور تجارتی و عهود متقابله خبر کمیسیون اقتصادملی قرائت میشود :

خبر کمیسیون :

کمیسیون اقتصاد ملی لایحه نمره ۳۰۸۳ دولت را شرح و مذاقه قرار داده و با مواد سه گانه پیشنهاد دولت بدون هیچگونه تغییری موافقت نموده و خبر آن را برای تصویب تقدیم میدارد .

رئیس - مواد قرائت میشود :

ماده اول - پس از انقضاء مدت عهود تجارتی و گمرک موجوده انعقاد عهدنامه یا قرارداد تجارتی و گمرکی مندرج منوع بوده وسائل مربوط بگمرک و تجارت حتماً باید یک عهدنامه یا قرارداد برای مدت واحد تنظیم شود . ماده دوم - با ممالکی که دولت ایران عهدنامه تجارتی ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور اجناس و چه از حیث واسطه‌ها و عمال معاملات و کیفیت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر روی اساس معامله متقابله خواهد بود

ماده ۳ - این قانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری خواهد شد

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه در این موضوع قرائت میشود

خبر کمیسیون امور خارجه

کمیسیون امور خارجه در جلسه سوم تیر لایحه نمره ۳۰۸۳ دولت در خصوص معامله بالمتقابله راجع به قرارداد داده و چون لایحه مزبور بکمیسیون اقتصاد هم ارجح و لایحه را کمیسیون مزبور تنظیم و خبر آنرا تقدیم مجلس شورای ملی نموده است کمیسیون امور خارجه با خبر مزبور مخالفت نداشته و موافقت خود را اظهار می‌نماید

رئیس - مذاکره در کلیات است . آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با اصل این لایحه مخالفتی ندارم یعنی که داریم این است که عقیده دارم ما باید در اقتصادیات خودمان در روی یک زمینه دیگری کار کنیم روی استخراج معادن و ایجاد کارخانجات این است عقیده من . وقتی که ما روی آن زمینه کار کردیم باید در مملکت خودمان با بروی همه کس باز بگذاریم هر کس هر چه میخواهد وارد هر کس هر چه میخواهد ببرد اما در آن امری که عرض کردم در ایجاد کارخانجات و استخراج معادن ما است روز بروز هر چه میتوانیم باید کار بکنیم ما اگر نباشد اگر نکنیم مثل چندی قبل باشد که از اقتصاد اسم برده بود ولی عمل نباشد از کارخانجات اسم برده شود ولی عرفت عمل با آنها کمک نکنیم تا از بین بروند با استخراج معادن را خیلی خوب صحبت کنیم و تقدیس کنیم اما عمل نکنیم اگر این کار را نداشته باشیم هر چه در این زمینه کار کنیم بضرر ما تمام خواهد شد باین ملاحظه بنده عقیده دارم دولت سعی خودش را همیشه در استخراج معادن در ایجاد کارخانجات و ترویج فلاحات باید بکند باید که این کار را کرد در مملکت را بروی همه باز بگذارد از ورود هیچ چیز نترسد و به نفع ما تمام میشود اما بنظر بقی گمان نمیکنم بجهت ما استفاده باشد که ما آن استفاده را اسباب راحتی خودمان قرار بدهیم .

کفیل وزارت اقتصاد ملی (آقای فروغی) - هر چند

نظر بسوابق فرمایشاتی که آقای فیروز آبادی در مجلس شورای ملی میفرمائید غالباً هم اتفاقاً در غیاب بنده واقع میشود نسبت به اقتصادیات بنده باید معتقد شوم باین که این فرمایشاتشان نظر به مخالفت با این لایحه نبوده نظر همان مطالبی که سابقاً فرمودند و متوقع بودند که در ظرف این یکی دو ماه کارخانه قند و سمنت سازی و اینها درست شده باشد کارخانه شیشه سازی درست شده باشد نفت هم استخراج شده باشد و معادن هم همه استخراج شده باشد

فیروز آبادی - فکرش اقل شده باشد .

کفیل وزارت اقتصاد ملی - فکرش را شما ار کجا میدانید که نشده است بنده میخواهم همین جا این مسئله را کله بکنم که هر کدام از این کار هائی را که شما میفرمائید اینها از یک نانوائی درست کردن که کمتر نیست وقتی شما به یک کسی امر کنید که رو نانوائی درست کن و نان به یز این مقدمات ندارد ؟ چقدر طول میکشد ؟ از آنروزی که تخم گندم را بکار د تا آنروزی که نازا از نوبی تنور در بیاورد این اقل با یکسال طول میکشد ، قند سازی که از نانوائی کمتر نیست (فیروز آبادی - دیده بشود لا اقل) چه چیز را به بیند شما ؟ وقتی شما خواهید دید که قند از کار خانه خارج شده باشد و قندش بشما تقدیم شده باشد مثلاً میخواهید بنده این جا هر روز بیایم و به آقا اطلاع بدهم که امروز بنده کدام کنترت را بستم یا با کی مطالعه کردم ، چه فکری کردم در باب چغندر در باب نیشکر چه فکری کردم در باب ماشین چه فکری کردم از کجا باید خرید آنها را بیایم این جا شرح بدهم (فیروز آبادی - بلی) شما حاضرید برای این کار بنده هم حاضرم آقای رئیس به بنده بفرمائید که تو مکلفی موقع موقع بیائی این جا هر قدمی را که برداشتی بیا هر قدمی که گذاشتی راپرت بدهی بنده حاضرم . آیا این کار مجلس شورای ملی است ؟ خیر باید طرح ریخته شود باید فکر شود باید دید ماشین از کجا بیآوریم که ارزانتر شود چه قسم ماشین باید باشد با چغندر قند درست کنیم یا با نیشکر باید درست کرد در مازندران باشد یا در طهران در کرج یا در کهریزك باید چه کاری بکنیم تا ارزانتر تمام شود . بعد آنوقت چغندر لازم است یا نیشکر باید نیشکر را زراعت کرد زراعت نیشکر با زراعت چغندر بیک روز و دو روز که نمیشود همه اینکار ها باید بشود اینجا پشت تربیون میفرمائید باید کار خانه قند سازی سمنت سازی درست کرد اینطور که نمیشود یکسال دو سال لا اقل طول دارد کار خانه قند را شما دو سال دیگر هم قندش را نخواهید خورد خود کار خارنه اش راهم تا یکسال دیگر نخواهید دید زیرا باید سفارش داده شود در کار خانه های بزرگ ساخته شود و حمل شود وقتی

که کارخانه اش نیاید آنهم در شهر طهران نباشد شما که نخواهید دید بی التفاتی فرمائید آقا هر روز بنده که اینجا نیستم بلند می شوید میگوئید چه شد وزارت اقتصاد چه کار کرد آخر دو ماه که بیشتر نیست وزارت اقتصاد تأسیس شده. اما نسبت باصل مسئله گمان میکنم که مخالفت نفرمودید فقط يك نکته را میخواهم عرض کنم که این قانون درب را بروی هیچکس نمی بندد و هیچ در این قانون گفته نشده است که دولت ایران بعد از اینکه این قانون را تصویب کرد درب را روی کسی به بندد بر روی تمام دول دنیا که درب را بروی ما باز میکنند ما هم درب را بروی آنها باز میکنیم (نمایندگان - صحیح است) اگر درب را نیم باز کنند ما هم بروی آنها نیم باز میکنیم (صحیح است) اگر درب را بکلی بروی ما بستند البته ما هم بروی آنها می بندیم

رئیس - آقای طلوع

طوع - البته نمایندگان محترم تعجب خواهند کرد که بنده چرا با این لایحه یعنی معامله متقابله مخالفت میکنم (جهانشاهی - تعجبی ندارم) حقیقه بنده خودم متأسفم ولی متأسفانه استقبال فشار و بدبختی های وارده بمملکت (مخصوصاً آقای مصدق جهانشاهی) عرض میکنم مخصوصاً اوضاع شمال ایران بنده را وادار کرده بعنوان مخالفت بیایم عرایض خودم را به پیشگاه مجلس شورای ملی عرض کنم بنده نمیخواهم روضه بخوانم البته همه آقایان از وضعیت تجارت ما مستحضرند حالا اگر بیک دسته از تجار هم يك خسارات وزحمتی متوجه می شد بنده ابداً در مجلس مزاحم نمی شدم و چیزی هم نمی گفتم البته مصالح مملکتی اینطور مقتضی است ولی متأسفانه این بدبختیهای وارده بمملکت ما مخصوص بیک طبقه نیست و تمام طبقات مختلفه مملکت حتی به زارعین مملکت و مالکین و تجار و سایر طبقات این صدمه متوجه است و بنده نمیخواهم و نمیدانستم این لایحه امروز مطرح میشود که حقیقه مراسلات و تلگرافات که از تجار شمال

دارند که در جلسه خصوصی وقتی که آقا میرزا احمد خان قوام السلطنه رئیس الوزراء بود آمد و عنوان قرار داد را در این جا صحبت کرد آن قرار داد و آن ترتیباتی را که ما نسبت بهمسایه شمالیمان نسبت بروابط اقتصادی دیدیم حقیقه يك چیز فوق العاده هولناکی بود بی اندازه وحشتناک بود ممکن نبود بکنفر ایرانی بتواند زیر بار یک همچو منقصتی برود نهایت این که دولت ایران و ملت ایران يك ملتی بودند همیشه صالح جو و همیشه دارای يك عواطف و صمیمیتی بودند دولت ایران و ملت ایران اول ملتی بودند که دست دراز کردند و آنها را شناختند و هیچ در دنیا این جور واقع نشد. ملت ایران باعتبار و علاقه همسایگی و باعتبار موافقت و مجاورت اول جایی که سفیر وارد کرد اینجا بود چرا برای خاطر اینکه دولت و ملت ایران تمام مشی آنها مشی صالح جو بانه بوده است تمام مشی ما مشی دوستانه بوده است که در دنیا مدلل کردیم که ایرانی که عضو آدمیت و بشریت هست این ملت همیشه صالح جو بوده است این ملت همیشه پا بست است بعهده نامه خودش مقید است بقول خودش ' مقید است باعتباراتی که نماینده او خواهد داد همیشه تمام تواریخ این مسئله را ثبت و ضبط کرده است که ملت ایران ملتی بوده اند که پایست باقوال خودشان بودند و هیچ تخلف نمی کردند آن چیزیکه نماینده ایران امضا میکرد در موقع خودش کاملاً دولت ایران و ملت ایران این را عمل میکردند ما آمدیم عمل کردیم حتی دیگر موافقت کردیم هر چه آوردند قبول کردیم حتی تیرهای خانه همدان را گرفتیم آهن بیاورند حتی ساروج را هم بر داشتیم گفتیم سبمان بیاورند همچیز را گفتیم موافقت کردیم به بینید بیاناتی بود که آقای فرشی در اینجا اظهار کردند بیاناتی بود که وزیر محترم در اینجا جواب دادند آتش هست که در طرف شمال و شمال غربی بلند است. هستی این ملت بکلی بیاد رفته. دستی این ملت عبارت از صادراتش است ملت زنده آنست که دارای صادرات باشد و وارداتش کمتر از صادراتش باشد. تمام وادارلیه ما را بردند و در عوض اینکه در مقابل مواد اولیه بدهند

البتاً هیچ اعتباری ندارد و قانون بقوت خودش باقی است. مطیع صرف نظامنامه است که هیئت محترم دولت بر آیه اگر صلاح بداند بنشینند و تنظیم کنند آنوقت بدارگر میلشان شد اجرا کنند در هیچ جای دنیا این طور قانون گذاری ندیدیم که اساساً قانونی را که نمایندگان مجلس شورای ملی رأی بدهند آن قابل اجرا نباشد آنوقت گوئیم نظامنامه که هیئت محترم دولت البته بنده هم مطمئنم دولت هم طرف اعتماد ما است و هیئت محترم دولت هم از رجال آزادمخواه هستند ولی از کجا فردا این هیئت دولت باشند ممکن است فردا هیئت دولت دیگری بیایند و آنها این قانون را بموقع اجرا و عمل ندارند در این صورت تکلیف مردم چیست مردم چه بکنند راه حلی برای مردم پیدا میکنید بعقیده بنده این قانون برای مردم راه حلی نیست بلکه آنها را اغفال میکند یعنی اگر چهارشاهی پول که يك تاجری در ایران با مازندران یا خراسان و آذربایجان داشته باشد بید این لایحه آن را درمی آورد و باز مال التجاره میخورد از هستی ساقط میشود اهالی شمال از هستی ساقط میمانند تجار ما یکی بعد از دیگری از هستی ساقط میشوند در این جا قصد بنده روضه خوانی نیست بیش از این هم نمیخواهم وضعیت تجار و صادرات مملکت را عرض کنم همینقدر عرض میکنم این ماده بکلی ناسخ آن دو بند است و بموقع عمل و اجرا گذارده نخواهد شد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب... آقای مخبر میخواهند بحث کنند؟

آقای آقا سید یعقوب - بنده یکی از قدمهای خیلی مشعشع و ملاحظه قدمهای خوب دولت این لایحه را میدانم و این لایحه بود که ما در انتظار آن بودیم که يك لایحه از طرف دولت در این زمینه و این ترتیب عملیاتی که نسبت به طرف ما میشود بیاید مدتها ما در این خیال بودیم چنانچه اینکه در دوره چهارم در مجلس بودند کاملاً در نظر

مطابق قرارداد این کار را نکرده اند حالا ما کار به خصوصیات نداریم اساساً امروز بحمد الله ملت ما دارای يك دولتی است غمخوار و این دولت در تحت سر پرستی يك قائم‌د توانائی می‌خواهد این ملت را يك حرکتی بدهد که بگوید این ملت ملت زنده است عهد می بندد میثاق می بندد قانون میگذارد. برای قانون خودش حاضر است. برای عهد خودش حاضر است. حاضر و مجرب میشود برای اینکه عهدش را اجرا کند، زنده است، ملت ایران ملت مرده نیست بی از دو بیست سال تا حالا ملت ایران لنگ خورده است ولی حالا دیگر نمیخورد ملت ایران زنده شده است و می‌خواهد حیثیت زندگانی خودش را در دنیا مدلل کند. می‌گوید آقا بنده باشما اینچور عهد می بندم. عهد من باشما اینچور است تو زنده من هم زنده ام و معامله متقابل است هر جور بکه ملل زنده با هم راه میروند این مطابق قانون و درس اسلامی و قانون اساسی است فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم هر جور می که شما با ما رفتار کردید ما هم باشما همانطور رفتار میکنیم. هیچ تفاوت نمیگذاریم اما اینکه آقای طلوع فرمودند که این ماده يك قدری (طلوع) - مقصود من این است که فوری اجرا شود. اشتباه نشود) عرض میکنم آن علاقه مندی و اطمینان کاملی که ما بدولتمان داریم مخصوصاً وزیر امور خارجه که کفیل اقتصادمان هم هست که از وقتی که ایشان تشریف آورده اند حقیقه چرخ اقتصاد را بچرخ آوردند. این قانون را آوردند شب و روز مشغول هستند در روزنامه جات می بینیم که طرجهائی از برای اقتصاد ما میکشند بخصوص که بحمد الله تعالی پشت ما بیک کوه عظیمی است که بحمد الله خدا قدرتش داده است و ما میتوانیم قوانین خودمان را اجرا کنیم، نظیر این ماده در قانون اساسی هست و قانون باید بامضا برسد و اجرا بشود (طلوع - نه) صبر کنید آقا این قانون از مجلس بگذرد و مسلم برای هر قانونی برای اجرای آن تقاضا نامه هست، دولت را مکلف میکند مجلس که نظامنامه آرا بنویسد

و اجرا کند موضوع دیگر اینست که امروز بحمد الله مجلس و دولت اشترک مساعی دارند تمام ماها يك نقطه نظر داریم و آن این است که سعادت ملت ایران را میخواهیم. پادشاه و وزراء و مجلس (هیئت مقننه و هیئت مجریه) و تمام ملت سعادت این ملت و زندگی این ملت را میخواهند که این ملت بعد از این مدتها بجاده سعادت و ترقی بیفتد برسانند در دنیا که ملت ایران زنده شده است و پاسبان حقوق خودش است. بنا بر این وقتیکه ما اشترک مساعی بادولت داریم و کاملاً هم میدانیم که دولت آن چیزی که مقصود اساسی است و ملت هم او را میخواهد از روی علم بسیط میخواهد حالا در جزئیات جاهل است کار نداریم اما از روی علم بسیط تمام این ملت متوجه بکمال خودش است ما هم میدانیم که تمام این ملت متوجه بکمال خودش است هستند و ما این قوانین را میگذاریم بدست دولت میدهند دولت را هم مکلف میکنیم که این قانون را اجرا کند دولت هم هیچوقت سعادت ما را از دست نمیدهد هیچوقت آن چیزی که منافع عالیة مملکت ما را متضمن است دست نمیدهد پس هر چه را که دولت پیشنهاد کند با اعتبار این اطمینانی که ما بآنها داریم و اشترک مساعی که ما با آنها داریم باید موافقت کنیم و کاملاً هم بنده و موافق هستیم.

وزیر امور خارجه - نماینده محترم اسرار موکول کردند با اعتماد و اطمینانی که بدولت دارند البته این موجب کمال امتنان و تشکر بند و رفقای همکار بنده است و يك کلمه می‌خواهم عرض کنم که تنها مسئله اطمینان نیست دلیل هم دارد و آن این است که البته تصدیق میفرمائید بيك عبارت معامله متقابل که کار درست میشود وقتیکه ما میخواهیم معامله متقابل بکنیم ترتیبات مفصلی دارد در هر موردی چه باید بکنیم توضیح می‌خواهد. تفسیر می‌خواهد. تصریح می‌خواهد این را دولت موکول بنظامنامه کرد و این ماده را که اینجا گذاشت از نقطه نظر تسریع بود چرا؟ البته میتوانستیم

دندان موادی را که میفرمائید اسباب تأخیر میشود ولی لازم است و وجودش ضروری است میتوانستیم تنظیم کنیم و در همین لایحه جای بدهیم و قانون بکنیم و آقایان تصویب کنند و ما فوراً اجرا کنیم اما گذشته از اینکه در ظرف مدتی که مجلس شورای ملی این قانون را تصویب میکند که بالطبع تصویب يك لایحه قانونی در مجلس خودش يك مدتی می‌خواهد هر قدر هم کوتاه باشد رفتن بکمیسیون و شور اول و دوم و فلان و فلان مادر این ضمن مشغول خواهیم بود از برای تنظیم نظامنامه و آن نظامنامه را که ما تنظیم خواهیم کرد یعنی البته کسبوتنهائی اینکار که از اشخاص بصیر و خبیره و اهل این کار و کسانی که از عهد بر میآیند تنظیم میکنند در هیئت دولت زودتر میگذرد تا در مجلس شورای ملی عرض نکنیم که مجلس شورای ملی کند کار میکند ولی ترتیب قانون گذاری طوری است که ناچار مدت زیادتری می‌خواهد فرض بفرمائید این نظامنامه که ما می‌خواهیم ترتیب بدهیم ده پانزده ماده لاقبل باید داشته باشد این ده پانزده ماده باید بدینا بدین شور شود شور اول شور دوم دارد بالاخره در پیشنهادها گفتگو شود این ترتیبات و تشریفات را مجلس شورای ملی دارد و باید داشته باشد و چاره ندارد بآنها را ما نگاه کردیم دیدیم اگر بترتیب نظامنامه قرار بدهیم شاید زودتر انجام بگیرد تا اینکه در قانون بگذاریم این است که در این قانون نوشته ایم بعد از ترتیب و تنظیم آن نظامنامه این قانون اجرا میشود. فرمودند شاید دولت بخواست. خوب اگر دولت میخواهد این کار را بکند این لایحه را نمیتواند این لایحه را خود دولت تقدیم کرده بفرمایند این دولت محل اطمینان است و میخواهد بکند اما شاید این دولت تغییر کرد و دولت دیگر بخواست بکند خوب مجلس شورای ملی اختیار طرح دارد شما میتوانید طرح قانونی پیشنهاد کنید همین قانون را شما فوراً اگر يك وقتی خدای نکرده دیدید که يك هیئت دولتی مسامحه دارد در اجرای او يك ماده واحده ممکن است اینجا بگذرد از آقایان طرح کنند پیشنهاد کنند و تصویب شود

که از امروز یا فردا اجرا بشود در هر صورت مجلس شورای ملی عاجز که نیست دستش بسته نیست و میتواند هر موقع هر قانونی که بخواهد طرح و وضع کند جمعی از نمایندگان - کافی است

رئیس - رای میگیریم برای ورود در شور مواد آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده اول - پس از انقضای مدت عهد تجارنی و گمرکی موجوده انعقاد عهد نامه با قرار داد تجارنی و گمرکی منفرداً ممنوع بوده وسائل مربوطه بگمرک و تجارت حتماً باید در يك عهدنامه با قرار داد برای مدت واحد تنظیم شود

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافق

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافق

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - سئوالی داشتم اینجا ماده اول

نوشته است پس از انقضای مدت عهد تجارنی و گمرکی موجوده. خواستم آقای وزیر امور خارجه توضیح بدهند نسبت بدولتی که هنوز ما عهدنامه گمرکی یا تجارنی نداریم این را بفرمایند نسبت بآنهائی که جدیداً میخواهیم قرار بدهیم ترتیب چه چیز است؟ چون این را میخواهیم مقید کنیم با آنهائی که عهدنامه گمرکی و تجارنی نداریم تکلیف چه چیز است؟ نسبت بان هم باید معلوم شود. چون در اینجا پس از انقضای قرار داده اند مثلاً دولتی از دول امریکای جنوبی که ما عهدنامه گمرکی با آن دولت نداریم و عهدنامه تجارنی هم نداریم با او از امروز چه خواهد کرد؟ مطابق

همین قرار رفتار میکنید؟ گمان میکنم در اینجا باید این جمله اضافه شود نسبت بآنهائی که عهدنامه گمرکی و تجارتی نداریم از امروز و نسبت بآنهائی که داریم پس از انقضاء این معامله را بکنیم. پس از انقضاء مدت عهدنامه گمرکی باید باشد این نظر بنده است

کفیل وزارت اقتصاد ملی - بنده تصور میکنم بهتر این است همین طوریکه این ماده تنظیم شده آقایان موافقت کنند زیرا که اینجا باید مقتضیات را هم نگاه کرد چون امروزه با این ترتیبات که حالا داریم در يك موقعی شاید مقتضی باشد که دولت دستش باز باشد و بتواند این کار را بکند پس اینرا بگذارید به سلیقه خود دولت امروز مطابق سلیقه خودش عمل خواهد کرد حالا اگر بوقت لازم دانست البته تغییر خواهد داد (صحیح است)

رئیس - ماده دوم قرائت میشود:

ماده ۲ - با ممالکی که دولت ایران عهدنامه تجارتی ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور اجناس و چه از حیث واسطه ها و عمل معاملات و با کیفیت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر روی اساس معامله متقابل خواهد بود

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

رئیس - ماده سه خوانده میشود:

ماده ۳ - این قانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری خواهد شد

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - موافقم

رئیس - آقای طهرانی

طهرانی - عرض کنم بطوریکه آقای وزیر محترم اقتصاد

ملی فرمودند البته مجلس قانونی را که وضع کرد تنظیم نظامنامه آن با يك وضع صحیحی باید اجرا شود در این حرفی نیست و اجرا هم خواهد شد ولی بنده میخواستم متوجه کنم آقایان را باین که نه این است که دولت با اختیار خودش این قانون را بگذارد بلکه ضرورت و احتیاج مملکت دولت را مجبور کرده است که این لایحه را برای حفظ اقتصاد مملکت بمجلس می آورد و بنا بر این مقدمه باید همانطور که راجع باین ماده سه اظهار شد بنده هم با این ماده سه مخالفم مگر اینکه يك توضیحی داده شود که این ماده سه طرز اجرائیش چیست راست است که در ماده دو هست ولی معامله متقابل در این نظامنامه که دولت اجرا میکند چیست؟ نظر نمایندگان یعنی نظر عموم نمایندگان معلوم شود مثلاً نظر نمایندگان مجلس این است که بازار مکاره ما فرض بفرمائید در جلفا باشد در بندر بهلوی باشد تجار ما مجبور نباشند که مال التجاره و اموالشان را جمع کنند و بردارند ببرند در روسیه در عوض از شان نگیرند یا آهن بخرند بدهند یا آن معاملات را با آنها بکنند در نتیجه فشار هائی که بمردم و تمام طبقات تجار وارد آمده و آنها را بفشار انداخته است و مجبور کرده اند دولت را به متوجه کرده و بفکر انداخته است برای حفظ اقتصاد و نگاهداری مردم و مملکت و تجارت اقدام به تنظیم این لایحه بکنند و پیشنهاد به مجلس کرده است بنده از آقای وزیر محترم اقتصاد تقاضا میکنم که نظریات خودشان را در نظامنامه بفرمائید که ممکن است این جا بیان کنند و با نوشتن این ماده حقیقه بنده نگرانم که این نظامنامه ممکن است طول بکشد چون ضرورت است این نظامنامه را شمس بمجلس بیاورید و البته آن ضرورتی که اینجا کرده است که شما این قانون را بمجلس بیاورید در نظامنامه اجرائیش

ملی باید سرعت داشته باشید و الا همه از بین میرود. اعتبار (مخبر کمیسیون اقتصاد ملی) - بنده گمان بکردم با توضیحاتی که آقای وزیر محترم خارجه و کفیل اقتصاد ملی این جا دادند دیگر این بیان را آقای طهرانی فرمودند فرمود برای اینکه این جا چه مینویسد مینویسد بعد از تنظیم نظامنامه که بتصویب هیئت دولت خواهد شد این قانون مجرا خواهد بود البته این قانون را همانطوریکه این جا فرمودند هیچک از آقایان بدولت تذکر ندادند و هیچ تذکر و اصرار و فشاری هم نبوده است و این مشکلاتی که فرمودند اینجا بآقایان دولت این لایحه را بیاورد و اگر نمی خواست مجرا کند وراضی بود بیاورد که این قانون را نمی آورد بمجلس و همانطوریکه فرمودید شاید از وضعی که بنده و جنابعالی آگاه نیستیم دولت بیشتر و بهتر بمشکلات متوجه است و بعقیده من در این قضیه نباید اشکال کنیم و بهتر این است بگذاریم نظامنامه را هم با فرصت و اطلاعات بسطی بخود هیئت محترم دولت در قضیه دارند تهیه و تنظیم کنند و بموقع اجرا بگذارند و هیچ تگرانی هم برای آقایان نخواهد بود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایانیکه باشور دوم این لایحه موافقت قیام

نمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد

۵ - طرح و تصویب لایحه اعتبار تکمیل راه شمشک

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به راه شمشک

قرائت میشود:

کمیسیون بودجه باحضور نماینده دولت لایحه نمره

۱۸۲۱ راجع باعتبار ساختمان راه ذغال سنک شمشک

مطرح و مورد مذاقه قرار داده اینک عین ماده

ماده پیشنهادی دولت را برای تصویب تقدیم مجلس

رئیس ملی مینماید

رئیس - ماده واحده قرائت میشود:

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که بابت مخارج تکمیل راه منصوبه به شمشک مبلغ چهار صد و بیست و پنج هزار تومان از محل عایدات انحصار قند و شکر و چای با اختیار وزارت طرق و شوارع بگذارد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - خیلی اسباب تأسف است قانونی که در دوره پنجم برای انحصار قند و شکر گذشت در آن قانون قید های فوق العاده شد که این پول بغير از مصارف راه آهن خرج چیز دیگری نشود و همی در هر لایحه که دولت آورد بمجلس این قید را کردیم و کاملاً مراقبت کردیم که دولت پول قند و شکر را غیر از مصرف راه آهن بهیچ مصرفی نرساند. بعد دولت بیکه دمی محتاج شد باین پول و يك پولی از راه آهن نشان داد و گفت مثلاً نه این است ما راه آهن از دزفول میکشیم خوب استخراج ذغال سنک میکنیم نه بیکه وقتی ذغال سنک بخرج راه آهن خواهد رفت پس باین مناسبت خرج کردن این پول در اینجا برای آن است و هکذا ولی بین و بین الله از وقتی که عملیات سندیکا نسبت بمجنوب معلوم شد بقدری افکار ما نسبت به راه آهن خوب مشوب واقع شد بنده که تنفر پیدا کردم خدا شاهد است بآن زحمت و جدیتی که بنده در کمیسیون بودجه در دوره پنجم و ششم متحمل شدم و زحمت میکشیدم معلوم است وظیفه ام بوده است و همان قید هائی که در مجلس برای حفظ کردن پول قند و شکر برای راه آهن کردیم برای این بود که هر وقت دولت نباید ناچار شود يك مقدماتی ترتیب بدهد و این پول را بغير از راه آهن مصرف دیگری برایش پیدا کند و آن را بیک ترتیبی براه آهن متصل بکند بان جور ولی این عملیات و ترتیبات کم کم ما را متنفر کرد و حالا ترجمان این است که بلکه راه آهن شمال يك چیزی و يك راهی واقع شود آنجا که راه آهن نبود همانطور که عرض کردم تحت البحری است راه آهن است ولی مثل قایق

روی آب کار میکنند چیز غربی است اینهم یکی از عملیات سندیکای راه آهن است که حقیقهٔ بایستی در تاریخ نوشته شود که بهترین فصل مشعشعش این میشود که سندیکا آمد عوض شمدوفر نحت البحری درست کرد حالادر اینجا آقای وزیر طرق و شوارع از محل انحصار قند و شکر چهار صد و بیست و پنج هزار هزار تومان اختصاص باین راه داده اند یعنی از آن محل و از آن چیزی که مکرر پشت تریبون اظهار میکردیم که این در واقع وقف خاص است یعنی پولی است که ملت میدهد از برای محل مخصوص و جائز نیست که برای محل دیگری خرج و مصرف کرد نگاه کنید بصورتهای مجلس بنده و آقای شیروانی و آقای یاسائی و سایر آقایان جدیت میکردیم که این پول باید بمصرف راه آهن برسد و مختص همین واقع شود حالا این پول را می آورند برای ساختن راه شمشک بطهران حالا بنده خواستم از آقای یاسائی که آن روز این عقیده را داشتند و امروز مدافع این واقع شده اند سؤال کنم که این پولی را که ما میدهیم پول انحصار قند و شکر پولی است که از تمام سکنهٔ ایران گرفته میشود هر کس که يك پیاله چای میخورد حتی آن دهاتی آن ابلیاتی این پول را میدهند حالا ما میآئیم چهار صد و بیست و پنج هزار تومان این پول را بر میداریم برای يك راه مخصوصی که از شمشک بیاید بطهران ذغال سنگش بمصرف راه آهن میرسد ولی پول مال عموم است این پول مال عامه است از برای راه آهن سرتاسر ایران است که تمام ایران از آن استفاده کنند حالا دولت میآید پیشنهاد میکند که این پول را بیایید بدهید برای این چهار فرسخ راه شمشک باین جا برای اینکه يك توسعه واقع شود در سوخت طهران بنده با این نظر نمیتوانم رأی بدهم چرا بعلمت اینکه این پول را مارأی دادیم و انحصار دادیم براه آهن که منافعش عمومیت دارد از برای تمام مملکت و حالا ما میآئیم برای جای مخصوص خرج مخصوصی خرج میکنیم مثلاً بیاییم ما پول قند و

شکر را اختصاص بدهیم که خیابانهای طهران را سنت ساز بکنند یا در طهران لوله کشی بکنند خیلی هم خوبست بنده آمده ام اینجا پشت تریبون و گفته ام که آب طهران لوله کشی شود از کجا پولش را بدهند؟ از انحصار قند و شکر انحصار قند و شکر را که میدهد؟ تمام افراد مملکت برای چه داده بودند؟ برای يك امر عامی که تمام افراد مملکت راه آهن داشته باشند بنده از نقطه نظر مختص بودم این وجه از برای جای معین و از برای جای عامی حالا تخصیص داده اند باینجا کاملاً مخالفم

یاسائی (مخبر کمیسیون بودجه) - آقای آف سید یعقوب البته خاطرشان هست وقتی که این قانون میگذاشت با دقت هائی که در اطرافش شد در آنجا گفته شد عایدی که حاصل میشود از مالیات بر مسئله قند و شکر در راه آهن مصرف شود ولی قید نشده است که آیا باید این را رابل خرید برای قطراه شوسه اش یا تراورس خرید با ذغال را خرید بقید نشده است و بالاخره هر چه که مربوط براه آهن و تکمیل راه آهن است میشود از این محل اعتبار داد که مصرف کنند و اگر نظر مبارک باشد در ادوار گذشته نظرم نیست دوره پنجم یا ششم مجلس شورای ملی رای داده که از این مبلغ چهار میلیون خرج شود برای استخراج معدن آهن بهمین نظر که ممکن است از آهن مستخرجه از آن معدن شما رابل تهیه کنید در صورتیکه همین اشکالات ممکن بود در اینجا هم وارد باشد برای اینکه مجلس در عمل تصدیق کرد که اینگونه مخارج که مربوط است براه آهن کاملاً مجاز است و میشود از این محل خرج کرد همانطور که فرمودید تمام سکنه این مملکت پول میدهند برای راه آهن و باید از این راه بتوانند استفاده کنند در مقدمه لایحه البته مطالعه فرمودید و آقای وزیر طرق هم توضیح دادند که برای راه آهن جلفا به تبریز که از شرفخانه عبور میکنند شرفخانه يك شعبه فرعیست در سال هفتاد هزار تومان شما پول بخارجه میفرستید برای تهیه سوخت و ذغال که خط راه آهن راه بیفتد تصدیق بفرمایند و

که خط آهن شمال بجنوب وصل بشود در طول دوپست زینخ آنوقت مبالغ هنگفتی در سال میبایست پول بخارجه بفرستید ذغال سنگ تهیه کنند درست است که معادن معدن داریم ولی زیر خاک مدفون است و وسائل استخراجش را باید فراهم کرد از هر پولی که آماده شده است نباید اعتبار بدهید که معدن شمشک را استخراج بکنند آن روزی که لوگو موتوهای شما توانست از شمال بجنوب حرکت کنند آن آذوقه لازمه که عبارت از ذغال سنگ است داشته باشید و الا اگر شما بخواهید ذغال سنگ برای لوگو موتو که از طهران میخواهد حرکت کند بفرستد و بخواهید از خارجه وارد کنید این غیر ممکن است در هر صورت نتیجه ساختن خط آهن حرکت و مسافرت بنده و جنابعالی و حمل و نقل مال التجاره و امثال اینهاست این عملیات بدون ذغال سنگ وقت نمکن و میسر نیست و ما میگوئیم که خوب مقدماتش را از همین محل معین کنند خط آهن کامل عبارت از این است که ذغال بریزند و حرکت بدهند حالا شما میگوئید مثلاً ذغال سنگ مربوط بظ آهن نیست این چیز غربی است

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - کافی است؟ (گفتند - بلی) پیشنهادی از طرف آقای دکتر ظاهری رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد آقای ظاهری

مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی دامت عظمته و له واحد رابرتیب ذیل پیشنهاد میکنم ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای مخارج تکمیل راه منصوبه به شمشک مبلغ ۴۲۵ هزار تومان از محل عایدات انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع بپردازد.

دکتر ظاهری - این پیشنهاد يك اصلاح عبارتی است که دو قسمت از این ماده را تغییر میدهد ولی در تلاش تغییر حاصل نمیشود و برای تأمین مقصود وزارت که مطابق ترتیبات بودجه هم هست در کمیسیون

بودجه توافق شد و بکده از آقایان اعضاء کمیسیون هم موافقت دارند و در اصل موضوع هم تغییری حاصل نمیکند و مطلب را بهتر میسراند بلکه بعقیده بنده يك ضررهای متصوره را هم جلوگیری میکنند.

مخبر - بکدفعه دیگر قرائت شود.

(پیشنهاد مزبور ثانیاً خوانده شد)

مخبر - عرض میشود مطابق توضیحی که آقای معاون وزارت طرق و شوارع دادند چهل و پنج میل است و تقریباً بیست میل از این راه ساخته شده و بیست و پنج میل باقی است و مفاد پیشنهادی ایشان اینطور میسراند که باید این مبلغ بمصرف خرج تکمیل قسمت ساخته شده برسد در صورتیکه منظور دولت این است که خرج تکمیل آن قسمتی که ساخته شده است و هم خرج ساختمان بقیه بشود و اگر ایشان موافقت کنند و يك کلمه به پیشنهاد اضافه کنند که نوشته شود برای مخارج تکمیل و ساختمان بنده موافقت میکنم.

ظاهری - منظور همین است که این چهار صد و بیست و پنج هزار تومان بیست و پنج هزار تومانش برای تکمیل ساختمان و چهار صد هزار تومانش برای ساختمان بقیه منظور بنده هم همین است و با اضافه این که موافقم.

رئیس - بکمرته دیگر قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

وزارت مالیه مجاز است برای تکمیل و ساختمان راه منصوبه به شمشک مبلغ ۴۲۵ هزار تومان از محل عایدات انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع بپردازد.

رئیس - آقای مخبر؟

مخبر - بنده موافقم

رئیس - آقای معاون

معاون وزارت طرق و شوارع - دولت هم موافق است

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده با اصلاح پیشنهادی

آقای دکتر طاهری آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۷۵ ورقه سفید و یک ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضرین ۸۶ با اکثریت ۷۵ رای تصویب شد
آقای معاون طرق و شوارع

[۶ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف وزارت عدلیه]
معاون وزارت طرق و شوارع - سه فقره لایحه است که مربوط بوزارت عدلیه است تقدیم میکنم.

[۷ - طرح و تصویب ۴ فقره مرخصی]

رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است که مخبر کمیسیون بواسطه غیبتش حالا امضا کرده است. قرائت میشود:

خبر مرخصی آقای دکتر امیر اعلم

آقای دکتر امیر اعلم نماینده محترم که برای کمک و مساعدت بزلزله زدگان سلماص مجبور بمسافرت شده اند تقاضای چهارروز مرخصی از تاریخ ۲۱ اردیبهشت ۱۳۰۹ نموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت نموده و اینک خبر آن را برای تصویب تقدیم میدارد.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرضی ندارم

رئیس - رای میگیریم بمقادیر خبر کمیسیون آقایان

موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای علیخان اعظم

آقای علیخان اعظم تقاضای پنجمه مرخصی از تاریخ اول اردیبهشت ۱۳۰۹ نموده و حقوق پنجمه خود را هم باختیار هیئت محترم رئیسه مجلس مقدس گذارد که بمصرف خیریه که منظور است برسانند کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت نموده اینک خبر آنرا برای تصویب تقدیم مجلس مقدس مینماید

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای ونوق

ونوق - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده مخالفتی ندارم ولیکن چون

در اینجا بطور مجمل نوشته شده بود برای محارجه که منظور است آیا منظور خودشان یا هیئت رئیسه است اگر چنانچه تخصیص بمریضخانه و یک امر خیری داده باشند بنده کملا موافقم ولی اگر غیر از این ترتیبات باشد خوب بود توضیح میدادند که بنده هم موافقت کنم

رئیس - اینجا بنده میتوانم آقا را مطمئن و مطلع کنم که این مصرف حقوق ایشان معهود است برای یک امر خیریه که خودشان در نظر گرفته اند

بعضی از نمایندگان - رای

رئیس - رای میگیریم آقا موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

مرخصی آقای امیر ابراهیمی

آقای امیر ابراهیمی نماینده محترم برای تسویه کارهای تقاضای چهل و پنجروز مرخصی از تاریخ حرکت نموده و سی تومان از حقوقشان را برای تعمیر مقبره پادشاه واگذار کرده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت نموده و خبر آنرا برای تصویب تقدیم میدارد

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده هم موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با این ترتیب مخالفم چرا اولاً سی تومان حق سه روز را در مقابل چهل و پنجروز آمده اند و تخصیص داده اند خوب باز تشکر میکنم که سی تومان تخصیص داده اند حالا محلس را بدانم چه محلی است بنده عقیده ام این است آقایان که

مرخصی میخواهند برای یادکاری در این دوره مجلس مقننه از حقوق خودشان را تخصیص بدهند در این مرضخانه که در حضرت عبدالعظیم بناس انشاء الله ساخته شده چون قدری ساخته شده است و بنده چهارده هزار تومان شناسنامه که نزدیک است تمام شود و این بنا هنوز تمام نشده است که نصف هم نشده است امید داریم بعد ها در نظر بگیرند تمام حقوقشان را با یکمقداری از حقوقشان را باین

مریضخانه بدهند که يك کار خیریه بزرگی در این دوره کرده باشند و يك مریضخانه بجهت فقرا و ضعفا ساخته شود و بنده عرض میکنم که بدست بنده داده شود بایدست بنده خرج شود خودشان بدست خودشان این خرج را بکنند که دو اجر ببرند اجر پول دادن و یکی اجر زحمت کشیدن.

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - البته اقا نیتشان مقدس است و البته بنده هم با عقیده ایشان موافق هستم اینکه میفرمایند حبوست آقایان نمایندگان دوره هفتم مساعدتی بکنند برای مریضخانه خود حضرتعالی تمام حقوقشان را اختصاص داده اید برای این مریضخانه و مساعدتی که لازم بوده است از طرف مجلس شورای ملی شده است در قسمتهای دیگر هم آقایان نمایندگان هر کدام مساعدتهائی کرده اند و قسمت هائی را که در دسترس داشته اند مساعدتها و کمکهای در کارهای خیریه کرده اند ولی البته در آتیه هم چنانچه يك مرخصی های ممتدی باشند بنده هم موافقت دارم و مانعی ندارد که اشخاص مساعدتهائی بکنند ولی آقای امیر ابراهیمی برای يك کارهای محلی نظیر همین عملی که حضرتعالی در نظر دارید اجازه خواسته اند خواهش دارم موافقت فرمائید

رئیس - رای میگیریم باین مرخصی آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

خبر مرخصی آقای بروجردی

آقای بروجردی نماینده محترم نظر بلزوم مسافرت تقاضای یکماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافقت داشته اینک خبر آن تقدیم می شود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

اسامی موافقین - آقایان: بالیزی - قاضی نوری - اقبال - ملک مدنی - اسکندری - رهبری - صادقی - شریفی - طباطبائی وکیل - مصدق - جهانبی - طاهری - دهستانی - انصر - شریعت زاده - ذوالقدر - دکتر لقمان - حاج غلامحسین ملک - فهیمی - سید کاظم زیدی - دستانی - اسفندیاری - شهداد - مؤید احمدی - ظفری - وهاب زاده - ارباب کچرسرو - مسعودی - فولادوند - گلستانی - زوار - کلانی - امیر خان اعلم - ایلخان - واطمی - حاج علی اکبر امین - محمد آخوند - اعتبار - جلایی - رفیع - نورجنت - جشیدی - مفتی - ملک زاده - آیه الله زاده شبرازی - ونوق - طالشخان - عباس میرزا - حاج سید محمود - یاسائی - خواجوی - گبائی - نوری - اسدی - کفائی - ایزدی - احتشامزاده - کازرونی - طهرانی - آقا حسین آقایان - نجومی - ملک آرائی - ساکینیان - دکتر عظیم - ضیاء - رحیم زاده - امیر دولتشاهی - محمد علی میرزا دولتشاهی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - میرزا بانس - دربانی - آشتابانی - اسعد - هراز - لاریجانی - عراقی - مقدم - مخالف - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده بهمان نظر خودم باقی هستم و عقیده دارم مثل آقای بروجردی که الحمدالله محتاج نیستند و این وجه را هم ولو اینکه بمصرف خیر میرسانند خوب بود در اینجا يك ذكری میگردند و مقداری از حقوقشان تخصیص بمصرف خیری میدادند از این جهت بنده مخالفم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض کنم بیانات آقای فیروز آبادی همانست و عرایض بنده و آقایان هم همان (دستی - پس چرامی گوئید) و بالاخره بنده میخواستم همینقدر عرض کنم که اختصاص دادن يك مبلغی به يك امر خیری بایستی واگذار کرد بخودشان بالاخره حضرت مستطاب عالی میگوئید حضرت عبدالعظیم بنده عرض میکنم دارم ایتمام بروجرد اینها يك چیز هائی است که خودماها بایستی متوجه باشیم و با تذکر و اصرار هیچ تغییری در ماهیت اشخاص داده نمیشود جز اینکه يك وقتی تلف میشود و يك صحبت هائی هم که لازم نبوده است شده

است بهر حال بنده امیدوارم که آقا بعد از این این پرو را ترك فرمایند آقای نقة الاسلام هم همیشه در عرض خود يك میراث و خیراتی دارند که میپردازند بلکه میخواهند عرض کنم بیش از اینها که حضرت مستطاب عالی توجه دارند ایشان میپردازند

رئیس - رأی میگیریم بمهرخصی آقای بروجردی آقایان موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۸ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه آینه در

سه شنبه ۱۷ تیر ماه (جمعی از نمایندگان - صحیح است)

جمعی - دیر است) دستور هم واگذاری يك مبلغی اراضی برای ساختمای شهر جدید سلماس که امروز بانی فوریت تقدیم شده است و قانون پست هوائی خلیه مشهور و قرار داد پست عمومی

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت چهار صد و بیست و پنج هزار تومان برای مخارج تکمیل

و ساختمان راه منصوریه به شمشک

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای مخارج تکمیل و ساختمان راه منصوریه به شمشک مبلغ چهار صد و بیست و پنج هزار تومان از محل عایدات انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع بپردازد این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دهم تیر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر